

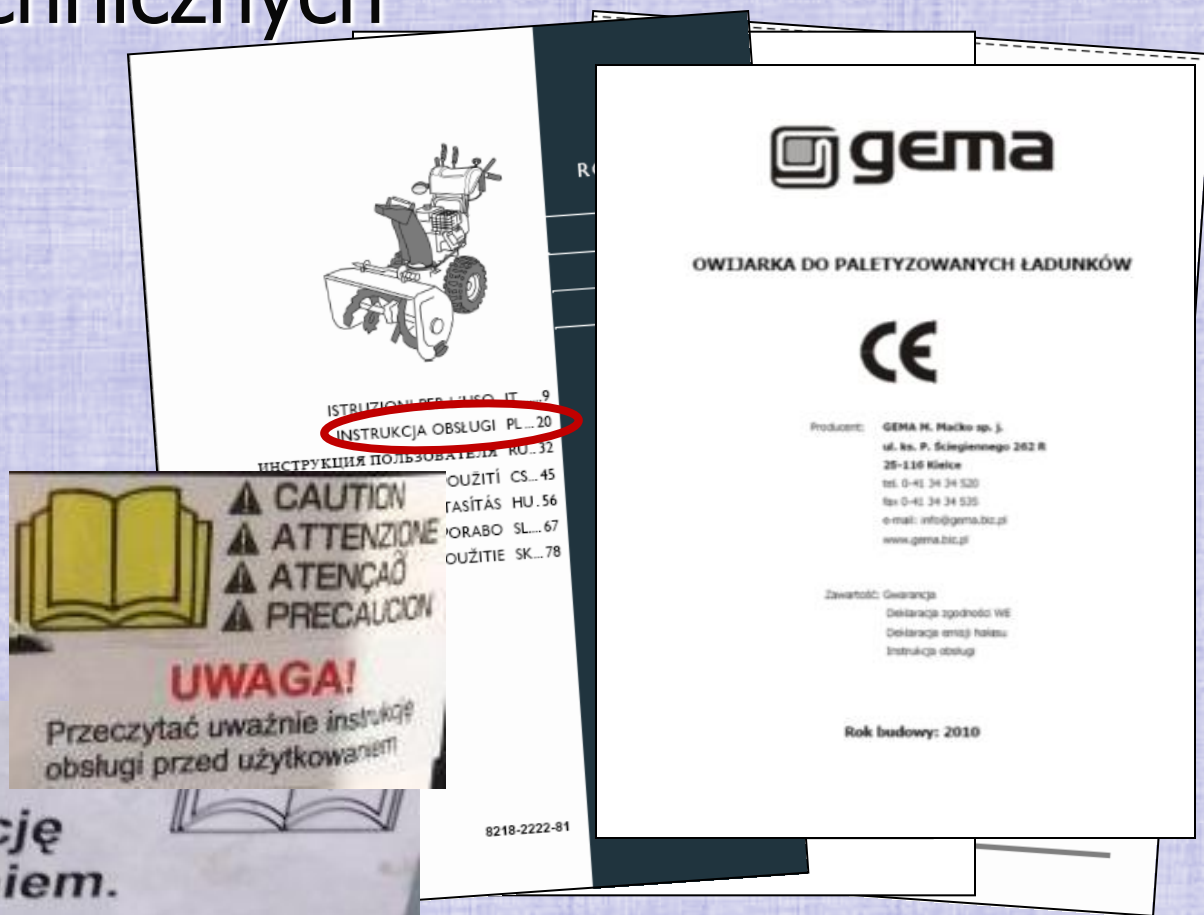
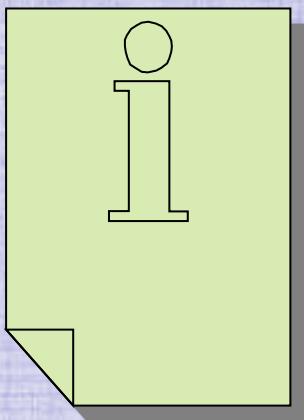
Seminarium „Minimalne i zasadnicze wymagania dla maszyn i urządzeń”

MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE

<i>nabyte do 31.12.2002 r.</i>	<i>udostępnione od 01.01.2003 r.</i>	<i>wprowadzone do obrotu od 01.05.2004 r.</i>
- znak B (od 01.07. <u>1984 r.</u>)		→ znak CE
- świadectwo dopuszczenia do użytkowania (od 29.08. <u>1986 r.</u>) (ocena bhp – od 01.03. <u>1968 r.</u>)		→ deklaracja zgodności (z każdą maszyną)
→ dokumentacja techniczno – ruchowa (DTR)	→ instrukcja obsługi – DTR (ze zmianami po działaniach dostosowawczych do min. wymagań)	→ instrukcja użytkowania (DTR)
→ spełnianie obowiązkowych norm krajowych (od 1994 r.)	→ normy krajowe – dobrowolnego stosowania	➤ dyrektywy nowego podejścia dotyczące zasadniczych wymagań ➤ normy zharmonizowane
• dostosowanie do minimalnych wymagań do 01.01.2006 r.	• minimalne wymagania	❖ procedury oceny zgodności wyrobu stosowane przez producenta ❖ udział jednostki notyfikowanej w ocenie zgodności
STARE PODEJŚCIE		NOWE PODEJŚCIE
badanie, ocena przez producenta (ew. certyfikacja), wprowadzenie do obrotu		procedury oceny, CE, obrót - użyczenie, nadzór rynku (niezależność oceny od nadzoru)
ustawa z 1993 r. o badaniach i certyfikacji		ustawa z 2002 r. o systemie oceny zgodności
<i>przepisy szczegółowe bhp (wg dat ich wejścia w życie)</i>		
← Konwencja nr 119 MOP dot. zabezpieczenia maszyn z 25.06.1963 r. ratyfikowana w 1977 r. ⇒		

Wymagania zasadnicze

- informacje dla użytkowników maszyn i urządzeń technicznych

UWAGA!

Przeczytaj instrukcję obsługi przed działaniem.

Wymagania zasadnicze

- art. 217 Kodeksu pracy

„Niedopuszczalne jest wyposażanie stanowisk pracy w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności określonych w odrębnych przepisach”.

Wymagania zasadnicze

Dz. U. z 2005r. Nr 259, poz. 2170

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z 20 grudnia 2005 r.
w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów
bezpieczeństwa**

- rozdziały: 2 (§§ 7 – 53 włącznie) oraz 3, 4, 5, 6 i 7

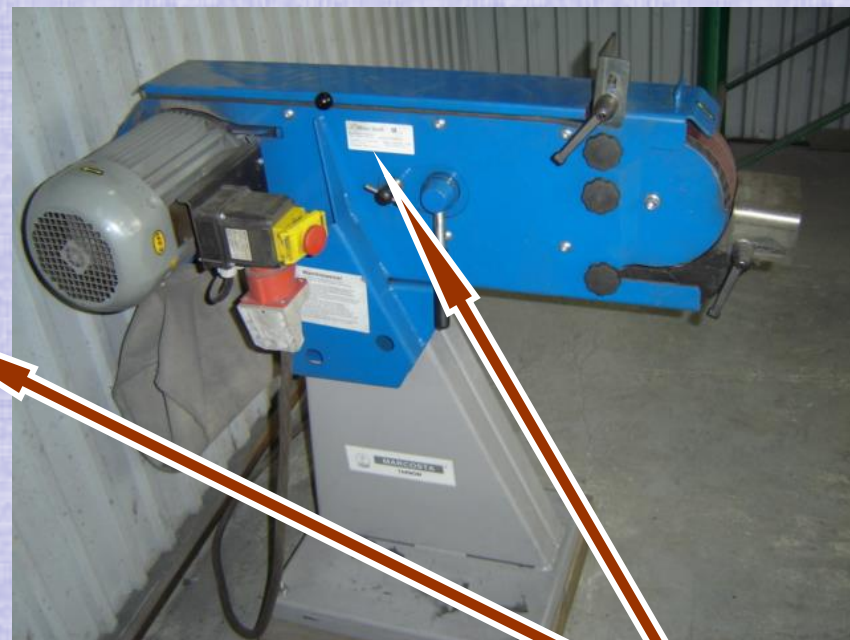

Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1228

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z 21 października
2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn**

- rozdziały: 2 (§§ 7 – 53 włącznie) oraz 3, 4, 5, 6 i 7

Wymagania zasadnicze

- 1) nazwa i adres producenta oraz jego upoważnionego przedstawiciela, jeżeli taki występuje;
- 2) określenie maszyny;
- 3) oznakowanie CE;
- 4) oznaczenie serii lub typu maszyny;
- 5) numer seryjny, jeżeli taki występuje;
- 6) rok budowy maszyny, rozumiany jako rok zakończenia procesu produkcji.

Oznakowanie

Wymagania zasadnicze

informacje - zapisane w postaci łatwo zrozumiałych symboli lub piktogramów

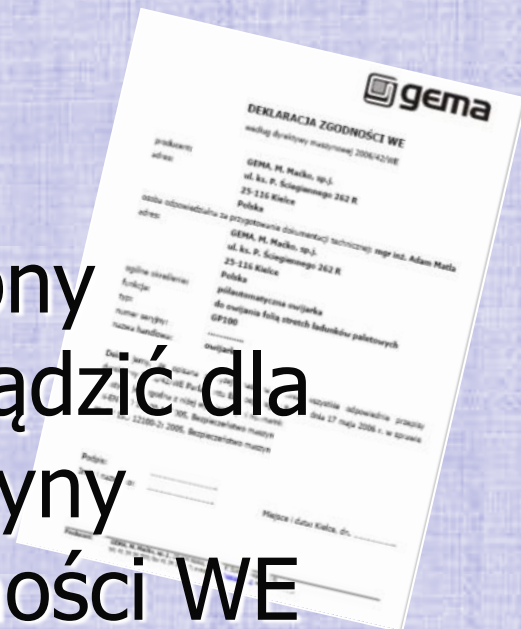
art. 7a ust. 3 ustawy z 07.10.1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999 ze zmianami) dopuszcza oznakowanie wyrażone w powszechnie zrozumiałej formie graficznej bez dodatkowych opisów

Informacje lub ostrzeżenia powinny być wyrażone w języku polskim

Wymagania zasadnicze

- producent lub jego upoważniony przedstawiciel powinien sporządzić dla każdej wyprodukowanej maszyny odpowiednią deklarację zgodności WE

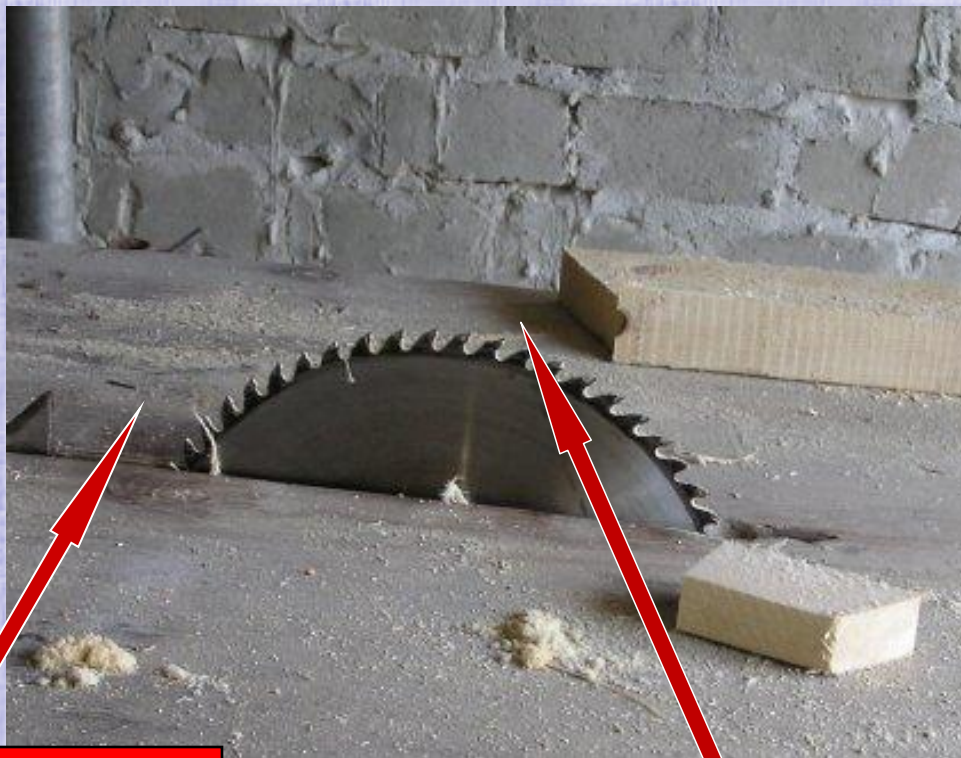

Deklaracja

- **NAZWA i ADRES PRODUCENTA**
- **NAZWISKO i ADRES OSOBY NA TERENIE UE, UPOWAŻNIONEJ do PRZYGOTOWANIA DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ**
- **OPIS i DANE MASZYNY**
- **OŚWIADCZENIE o ZGODNOŚCI z WYMAGANIAMI ZASADNICZYMI**
- **NAZWA i ADRES JEDNOSTKI NOTYFIKOWANEJ, jeśli uczestniczyła w procedurach oceny (przy badaniu typu WE lub przy zatwierdzeniu systemu zapewnienia jakości)**
- **ODNIESIENIE do NORM (głównie ZHARMONIZOWANYCH)**
- **DATA i MIEJSCE ZŁOŻENIA DEKLARACJI oraz TOŻSAMOŚĆ i PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ**

URZĄDZENIA WPROWADZANE DO OBROTU

Przy własnym wykonaniu po 1.05.20004 r. oraz przy powierzeniu eksploatacji pracownikowi

BRAK WŁAŚCIWEGO KLINA ROZSZCZEPIAJĄCEGO

TARCZA PIŁY TNĄCEJ BEZ OSŁONY ZABEZPIECZAJĄCEJ PRZED WYPADKIEM

NIEBEZPIECZNE URZĄDZENIA UŻYTKOWANE W ZAKŁADACH PRACY („samoróbki”).

Wymagania minimalne

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 191, poz. 1595 z późn. zmian.)

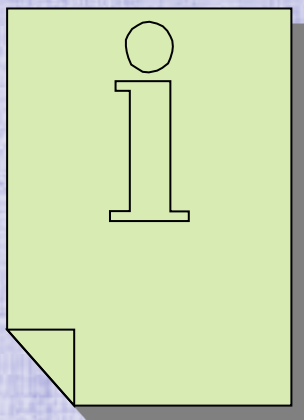
Dostosowanie do minimalnych wymagań to nie przywracanie do stanu pierwotnego, to – wprowadzanie rozwiązań nieprzewidzianych przez producenta (np. zmiana konstrukcji osłon czy urządzeń zabezpieczających)

- to obowiązek pracodawcy (przedsiębiorcy – użytkownika maszyny) przy zatrudnianiu osób celem świadczenia pracy zarobkowej

Wymagania minimalne

- informacja dla użytkowników maszyn

- ***instrukcja (DTR) – zrozumiała dla obsługującego i sporządzona w języku polskim,***
- ***ma zawierać co najmniej informacje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie:***
  - 1) warunków użytkowania maszyn***
  - 2) występowania możliwych do przewidzenia sytuacji nietypowych***
  - 3) praktyki użytkowania maszyn***

Wymagania minimalne

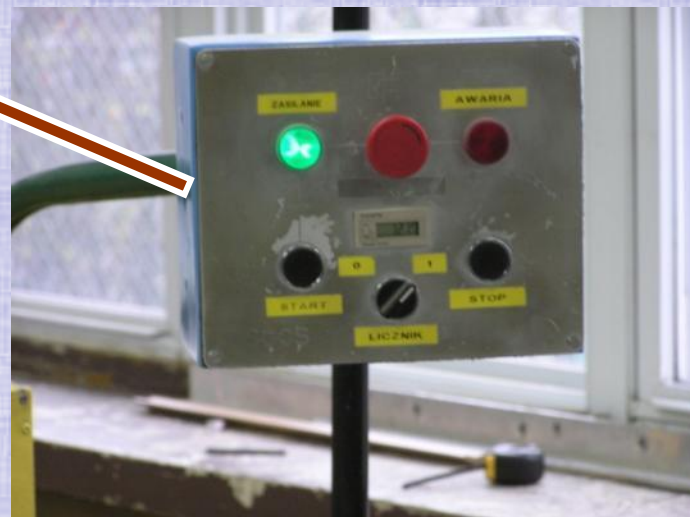

- elementy sterownicze, które mają wpływ na bezpieczeństwo pracowników, powinny być widoczne i możliwe do zidentyfikowania oraz odpowiednio oznakowane

istotne: barwy i czytelność opisów

układ sterowania ma wypełniać funkcje bezpieczeństwa oraz mieć odporność na defekty - odpowiednią do poziomu ryzyka

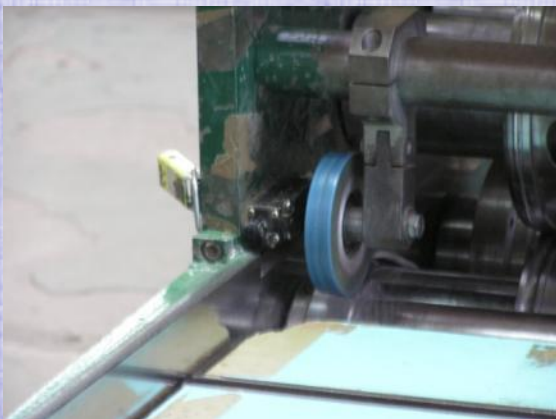
Wymagania minimalne

- elementy sterownicze które mają wpływ na bezpieczeństwo powinny być usytuowane poza strefami zagrożenia

istotne: lokalizacja poza elementami ruchomymi, krawędziami i narożami, powierzchniami gorącymi, przyciski chronione kołnierzami, pedały osłonięte

Wymagania minimalne

- uruchomienie maszyny powinno być możliwe tylko przez celowe zadziałanie na przeznaczony do tego celu układ sterowania

Wymagania minimalne

- maszyny wyposaża się w układ sterowania przeznaczony do ich całkowitego i bezpiecznego zatrzymania

Wymagania minimalne

Brak urządzenia

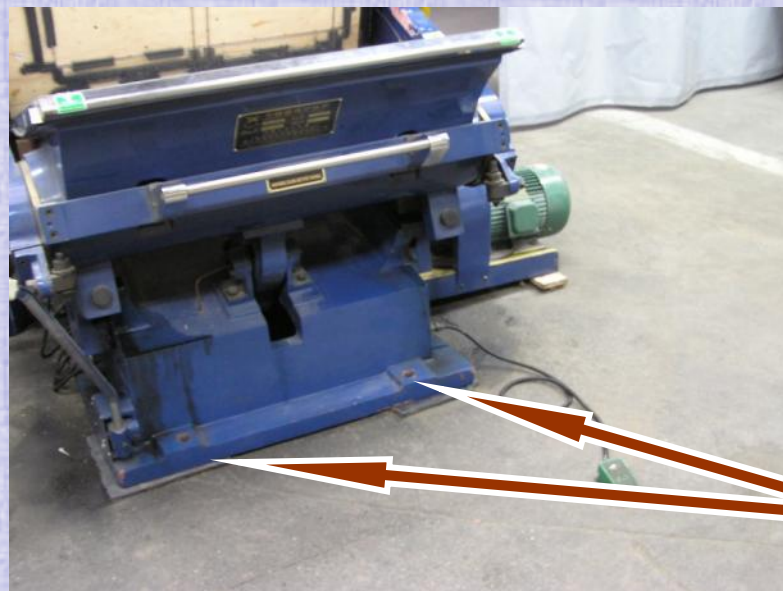
- ze względu na zagrożenia jakie stwarzają maszyny, w zależności od czasu zatrzymania, wyposaża się je w urządzenie zatrzymania awaryjnego

Wymagania minimalne

- maszyny stwarzające zagrożenie emisją gazu, oparów, płynu lub pyłu wyposaża się w odpowiednie obudowy lub urządzenia wyciągowe

Wymagania minimalne

Brak mocowania

- maszyny oraz ich części – o ile jest to konieczne dla bezpieczeństwa – odpowiednio mocuje się do podłoża (za pomocą elementów kotwiących, śrub montażowych, zaczepów itp.)

Wymagania minimalne

- przy ryzyku upadku przedmiotów lub ich wyrzucenia w procesie pracy – maszyny wyposaża się w środki odpowiednie do występującego ryzyka

mocowanie narzędzi i przedmiotów obrabianych, prowadnice i podtrzymki, urządzenia przeciwoдрzutowe, (zapadki, klin rozszczepiający), ograniczniki położenia, obudowy stref niebezpiecznych itp.

Wymagania minimalne

Osłony i urządzenia ochronne:

- 1) powinny być mocne (trwałe)
- 2) nie mogą stwarzać zagrożenia
- 3) nie mogą być łatwo usuwane lub wyłączane ze stosowania
- 4) powinny być usytuowane w odpowiedniej odległości od zagrożenia
- 5) nie powinny ograniczać pola widzenia cyklu pracy urządzenia
- 6) powinny umożliwiać wykonywanie czynności obsługi i konserwacji
- 7) powinny ograniczać dostęp tylko do niebezpiecznej strefy pracy maszyny

- przy występowaniu ryzyka bezpośredniego kontaktu z ruchomymi częściami maszyn, mogącego powodować wypadki, stosuje się osłony lub urządzenia ochronne

Brak osłon

Wymagania minimalne

Podniesienie osłony nie powoduje zatrzymania urządzenia

***Nie ma osłon prawie zamkniętych lub lekko uchylonych!
Są albo zamknięte, albo otwarte!***

Wymagania minimalne

- miejsca i stanowiska pracy lub konserwacji maszyn odpowiednio oświetla się, stosownie do wykonywanych czynności.

- oświetlenie miejscowe w przypadku gdy ogólne nie zapewnia właściwych parametrów

Wymagane parametry do analizy wg pomiarów:

- *natężenie*
- *równomierność*
- *barwa*
- *brak olśnienia*
- *brak efektu stroboskopowego*

Wymagania minimalne

- części maszyn o wysokiej lub bardzo niskiej temperaturze zabezpiecza się w celu uniknięcia ryzyka ich dotknięcia lub zbliżenia się do nich

Wymagania minimalne

- urządzenia ostrzegawcze maszyn powinny być jednoznaczne, łatwo dostrzegalne i zrozumiałe

- sygnalizacja świetlna i/lub akustyczna

Wymagania minimalne

- powinny być zastosowane rozwiązania zapewniające bezpieczny dostęp i przebywanie pracowników w obszarach produkcyjnych oraz strefach ustawiania i konserwacji maszyn.

Wymagania minimalne

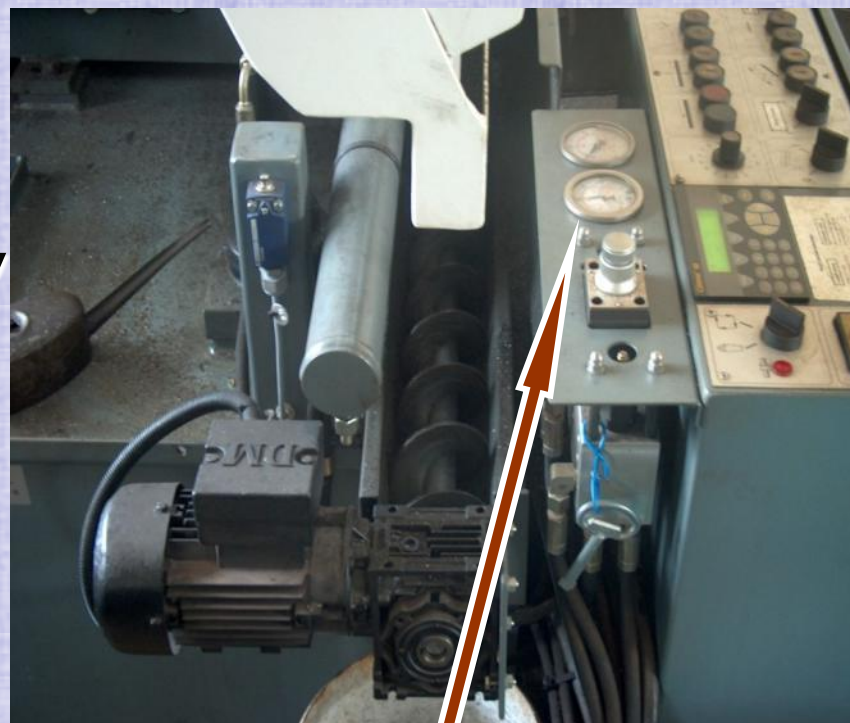

Brak właściwie oznakowanych zaworów

- maszyny wyposaża się w łatwo rozpoznawalne urządzenia służące do odłączania od źródeł energii

Wymagania minimalne

- maszyny odpowiednio zabezpiecza się przed:
  - pożarem, przegrzaniem, uwolnieniem się gazu, pyłu czy innych substancji wytwarzanych, używanych lub zmagazynowanych w maszynach.

Wskaźniki

Wymagania minimalne

- maszyny odpowiednio zabezpiecza się przed ryzykiem wybuchu urządzenia lub substancji wytwarzanych, używanych albo zmagazynowanych w maszynach.

młyn nożowy do rozdrabniania wiórów aluminiowych AGIMEX

- ***brak dostosowania maszyny do użytkowania w przestrzeni zagrożonej wybuchem mieszanin pyłów aluminium z powietrzem (m.in. niezabezpieczona przed gromadzeniem się ładunków elektrostatycznych)***
- ***brak osłon elementów ruchomych i wyłącznika awaryjnego***
- ***brak instrukcji użytkowania***
  - ***ciężki wypadek przy pracy (oparzenia termiczne części ciała osoby obsługi)***

Wymagania minimalne

- maszyny odpowiednio zabezpiecza się przed:
  - zagrożeniami wynikającymi z bezpośredniego lub pośredniego kontaktu z energią elektryczną

- *zabezpieczenia przed uszkodzeniami mechanicznymi*
- *ochrona przeciwporażeniowa (przy dotyku bezpośrednim czy pośrednim)*
- *wykonanie w wersji dostosowanej do zagrożeń (np. przeciwwybuchowej)*
- *eliminacja powstawania ładunków elektrostatycznych*
- *urządzenia kontrolujące utrzymanie właściwych parametrów pracy*

Dostosowanie do wymagań minimalnych

wypadek

WYMAGA:

- ✓ *przeprowadzenia zmian technicznych podnoszących poziom bezpieczeństwa i higieny eksploatacji maszyny*
- ✓ *weryfikacji instrukcji użytkownika (DTR)*
- ✓ *przeszkolenia osób obsługi maszyny w zakresie bezpiecznego ich użytkowania*
- ✓ *okresowej kontroli maszyn narażonych na działanie warunków powodujących pogorszenie ich stanu technicznego*

NIE WYMAGA:

- ❖ *oznaczenia maszyny znakiem CE*
- ❖ *zmiany na maszynie danych producenta na własne dane identyfikacyjne przedsiębiorcy użytkownika maszyny*
- ❖ *wystawienia deklaracji zgodności przez dostosowującego maszynę do minimalnych wymagań*